

Nr. 21099/23.06.2020

Nr. Aviz CTES: 54/2020

**SE APROBĂ,
D I R E C T O R A T**

Președinte
Cătălin
NIȚU

Membru
Andreea – Mihaela
MIU

Membru
Ionuț – Bogdan
GRECIA

Membru
Marius – Viorel
STANCIU

Membru
Corneliu – Bogdan
MARCU

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

Stabilirea termenelor de înaintare a cererilor de către unitățile gestionare și de transmitere a răspunsurilor de către centrele de dispecer cu autoritate de decizie

Cod: TEL-07.IV OP – DN/1073

Ediția: I

Revizie: 1

Nr. Crt.	Elemente privind responsabilii	Prenume și Nume	Funcția	Data	Semnătura
1.3.	Avizat	Virgiliu IVAN	Director UNO – DEN		
		Mihail CREMENESCU	Director Direcția Operativă		
		Ion SMEEIANU	Director Direcția Management Integrat, Protocol, Coordonare Evenimente Interne și Externe		
		Eugen SANDU	p. Inspector șef		
1.2.	Verificat	Marius – Mircea VLAD	Manager energetic Regimuri și Analiza Funcționării		
1.1.	Elaborat	Gabriela PRESADĂ	Șef Serviciu Regimuri și Retrageri din Exploatare		

Drept de proprietate

Prezenta procedură este proprietatea **Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.** Multiplicarea și utilizarea parțială sau totală a acestui document este permisă numai cu acordul scris al conducerii C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

Mai 2020

2 CUPRINS

Numărul componenței în cadrul procedurii	Denumirea componenței din cadrul procedurii	Pagina
1.	Pagina de Gardă	1
2.	Cuprins	2
3.	Situația edițiilor și a reviziilor	2
4.	Scopul	3
5.	Domeniul de aplicare	3
6.	Documente de referință	3
7.	Definiții și abrevieri	4
8.	Modul de lucru	6
9.	Responsabilități	7
10.	Anexe, înregistrări, arhivări	8
11.	Listă de difuzare	8

3 SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

Stabilirea termenelor de înaintare a cererilor de către unitățile gestionare și de transmitere a
răspunsurilor de către centrele de dispecer cu autoritate de decizie

Nr. crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadru ediției	Componență revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
0	1	2	3	4
1.	Ediția I, Revizia 0	Elaborarea inițială	Revizia 0	Mai 2009
2.	Ediția I, Revizia 0	Actualizare documente de referință și introducere definiții privind tipurile de cereri programate / cereri accidentale din punct de vedere operațional și din punct de vedere al publicării informațiilor de grupuri pe platformele de transparență	Revizia 1	Noiembrie 2019

3.	Ediția I, Revizia 1	Actualizare documente de referință și introducere definiții privind tipurile de cereri programate / cereri accidentale din punct de vedere operațional și din punct de vedere al publicării informațiilor de grupuri pe platformele de transparență și introducere modificări la solicitarea ANRE conform adresei 10379/12.03.2020 (nr. ANRE 22831/10.03.2020)	Revizia 1	Mai 2020
----	------------------------	--	-----------	----------

4 SCOPUL

În conformitate cu Codul Tehnic al RET – Partea a III-a – Regulamentul de conducere prin dispecer, cap. 22, art. 128, procedura stabilește termenele de înaintare a cererilor de către unitățile gestionare către centrele de dispecer cu autoritate de decizie și termenele de transmitere a aprobărilor sau a răspunsurilor de către centrele de dispecer cu autoritate de decizie către unitățile gestionare.

5 DOMENIUL DE APLICARE

Prevederile procedurii se aplică de către toate unitățile gestionare și de toate centrele de conducere operativă prin dispecer.

Procedura înlocuiește Procedura veche, „Stabilirea termenelor de înaintare a cererilor și de transmitere a răspunsurilor”, TEL-07.IV OP – DN/1073, ediția I, revizia 0, din mai 2009.

6 DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Regulamentul UE nr. 543 al Comisiei Europene din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, ediția în vigoare, Partea a III – a: Regulamentul pentru conducerea prin dispecer în sistemul Electroenergetic Național;
- Procedura operațională „Elaborarea procedurilor”, cod TEL – 03.01, ediția I, revizia 1, ianuarie 2020;
- Regulamentul nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din data de 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului nr. 1228/2003;
- Regulamentul nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din data de 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie;
- NTE 009/10/00 – regulamentul general de manevre în instalațiile electrice de medie și înaltă tensiune;

- Ordinul nr. 12 din 30 martie 2016 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport al energiei electrice și pentru serviciul de sistem;
- Ordinul nr. 11 din 30 martie 2016 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și pentru serviciul de sistem, cu modificările ulterioare.

7 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

7.1. Definiții

Conform Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, ediția în vigoare, Partea a III – a: Regulamentul pentru conducerea prin dispecer în sistemul Electroenergetic Național.

Nr.crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul actul care definește termenul
1.	Cerere programată din punct de vedere operațional	cererea înaintată de către unitățile gestionare către centrele de dispecer cu autoritate de decizie, cu privire la starea operativă sau situația instalațiilor, echipamentelor sau elementelor de rețea, prin care unitatea gestionară, cu respectarea termenelor prevăzute în procedură, solicită: - întreruperea planificată a serviciului de transport sau distribuție a energiei electrice prin retragerea din exploatare a instalației, echipamentului sau elementului de rețea în conformitate cu programele / planurile lunare / anuale de retragere din exploatare aprobate de către centrul de dispecer cu autoritate de decizie; - retragerea din exploatare a instalațiilor, echipamentelor sau elementelor de rețea pentru lucrări care nu conduce la întreruperea serviciului de transport sau distribuție; - punerea în funcțiune a echipamentelor noi.
2.	Cerere accidentală din punct de vedere operațional	orice solicitare, înaintată de către unitățile gestionare către centrele de dispecer cu autoritate de decizie, care impune retragerea din exploatare a instalațiilor, echipamentelor sau elementelor de rețea, pentru prevenirea de avarii sau care a fost emisă în afara termenelor stabilite prin prezenta procedură
3.	Întrerupere planificată a serviciului de transport	întreruperea necesară pentru lucrările de dezvoltare, rețehnologizare, operare sau mentenanță a RET, anunțată înainte de a se interveni în RET. Întreruperile se consideră planificate dacă utilizatorii sunt anunțați cu minimum 15 zile lucrătoare înainte de începerea acestora. În situații deosebite, după aplicarea soluțiilor tehnice cu caracter provizoriu pentru limitarea întreruperilor, întreruperile se consideră planificate dacă sunt anunțate cu minimum 24 de ore înainte
4.	Întrerupere planificată a serviciului de distribuție	întreruperea necesară pentru lucrările de dezvoltare, rețehnologizare, exploatare sau mentenanță, anunțată înainte de a se interveni în rețeaua electrică de distribuție, conform cu prevederile standardului de performanță pentru serviciul de

		distribuție a energiei electrice
5.	Cerere planificată din punct de vedere al publicării pe platformele de transparență (emisă pentru grupuri)	orice solicitare transmisă în registrul electronic de cereri până în ziua D – 1, ora 11:00
6.	Cerere neplanificată din punct de vedere al publicării pe platformele de transparență (emisă pentru grupuri)	orice solicitare transmisă în registrul electronic de cereri începând cu ziua D – 1, ora 11:00
7.	Ziua D	ziua începând de la care se solicită retragerea din exploatare
8.	Ziua D – 1	ziua premergătoare zilei începând de la care se solicită retragerea din exploatare

7.2. Abrevieri

Nr. crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	UNO – DEN	Unitatea Operațională – Dispecerul Energetic Național
2.	SEN	Sistemul Energetic Național
3.	SE	Sistemul Electroenergetic
4.	OTS	Operator de Transport și Sistem
5.	DEC	Dispecer Energetic Central
6.	DET	Dispecer Energetic Teritorial
7.	DED	Dispecer Energetic de Distribuție
8.	DHE	Dispecer Energetic de Hidroamenajare
9.	DLC	Dispecer Energetic Local de Centrală
10.	DEDL	Dispecer Energetic de Distribuție Local
11.	DELCL	Dispecer Energetic Local al Consumatorilor

8 MOD DE LUCRU

8.1. Aspecte generale

8.1.1. Unitățile gestionare emit cereri pentru retragerea din exploatare a echipamentelor, darea în exploatare a unităților energetice noi, **retragerea definitivă din exploatare a echipamentelor**, reduceri de putere la unități energetice, programe de probe și puneri în funcțiune, modificarea configurației rețelei, anulări, parametrizări de protecții și automatizări, sisteme de comandă – control pentru echipamente SCADA, de măsurare a energiei electrice.

8.1.2. Unitățile gestionare completează cererile în aplicația registrul electronic de cereri „crefechip” realizând și încadrarea acestora din punct de vedere operațional pentru toate echipamentele și din punct de vedere al publicării pe platformele de transparență pentru unitățile de generare cu puterea instalată ≥ 100 MW și pentru unitățile de producție cu putere instalată ≥ 200 MW (având mai multe unități de generare cu puterea instalată ≤ 100 MW).

8.1.3. Aceste cereri se vor transmite **centrelor de dispecer cu autoritate de decizie, cu respectarea termenelor prevăzute în procedură**, astfel încât să poată fi analizate și soluționate, ținând cont de faptul că în multe cazuri este necesară efectuarea de calcule de regim **și convenirea cu entități din cadrul SEN sau cu cele din SE vecine**.

8.1.4. Centrele de dispecer cu autoritate de decizie vor transmite, de asemenea, **conform termenelor stabilite prin procedură, aprobările** sau răspunsurile la cereri astfel încât unitățile gestionare să-și poată organiza efectuarea lucrărilor.

8.1.5. Cererile de retragere din exploatare pentru echipamente energetice, inclusiv cererile de prelungire a retragerilor din exploatare sau reduceri de putere (pentru unitățile de generare cu puterea instalată ≥ 100 MW și pentru unitățile de producere cu putere instalată ≥ 200 MW (având mai multe unități de generare cu puterea instalată ≤ 100 MW), aflate în autoritatea de decizie a DEC trebuie comunicate, imediat după emitere și personalului de comandă operativă, pe cale ierarhică de la unitatea gestionară și până la nivel DEC.

8.1.6. În cazul în care există o cerere programată emisă de o unitate gestionară se poate emite o cerere conexă de către aceeași unitate gestionară / o altă unitate gestionară.

8.2. Stabilirea termenelor de înaintare a cererilor

Se stabilesc următoarele termene de **emitere** a cererilor, pentru lucrările programate:

8.2.1. Pentru echipamentele aflate în autoritatea de decizie a DEC:

- către DEC – cu 3 zile lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 18:00;
- către DET – cu 3 zile lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 12:00;
- către DED și DEDL – cu 3 zile lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 10:00;

8.2.2. Pentru echipamentele aflate în autoritatea de decizie a DET:

- către DET – cu 2 zile lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 12:00;
- către DED și DEDL – cu 2 zile lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 10:00;

8.3. Stabilirea termenelor de transmitere a aprobărilor sau a răspunsurilor la cereri

Se stabilesc următoarele termene de transmitere a aprobărilor sau a răspunsurilor la cereri:

8.3.1. Pentru echipamentele aflate în autoritatea de decizie a DEC:

- cu o zi lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 13:00;

Obs.: pentru retragerile din exploatare care impun o analiză amănunțită ca urmare a implicațiilor asupra zonelor de rețea/SEN/interconexiune, transmiterea aprobărilor sau a răspunsurilor la cereri se va face după ora 13:00, imediat după finalizarea analizei;

8.3.2. Pentru echipamentele aflate în autoritatea de decizie a DET:

- cu o zi lucrătoare înaintea datei de efectuare a lucrărilor, până la ora 14:00;

Obs.: pentru retragerile din exploatare care impun o analiză amănunțită ca urmare a implicațiilor asupra zonelor de rețea, transmiterea aprobărilor sau a răspunsurilor la cereri se va face după ora 14:00, imediat după finalizarea analizei.

9 RESPONSABILITĂȚI

9.1. Unitățile gestionare de echipamente energetice (Unități teritoriale de transport al energiei electrice, Producător de energie electrică, Societate de distribuție a energiei electrice, Consumator)

9.1.1. Instruirea personalului responsabil cu înaintarea cererilor privind modul de emiterie și de transmitere a cererilor;

9.1.2. Respectarea termenelor de înaintare a cererilor.

9.2. Centrele de dispecer cu competență (DET, DED, DHE, DLC, DEDL și DELC)

9.2.1. Respectarea termenelor de înaintare a cererilor primite de la unitățile gestionare sau de la centrul de conducere prin dispecer subordonat.

9.3. Centrele de dispecer cu autoritate de decizie (DEC, DET, DED și DEDL)

9.3.1. Instruirea personalului responsabil cu primirea cererilor și cu transmiterea aprobărilor sau răspunsurilor la cererile primite.

9.3.2. Respectarea termenelor de transmitere a aprobărilor sau a răspunsurilor la cereri.

10 ANEXE, ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI

10.1. Anexe -

10.2. Înregistrări

10.2.1. Toate datele referitoare la cereri sunt înregistrate în registrul electronic de cereri de la adresa www.crefechip.teletrans.ro.

10.3. Arhivări

10.3.1. Arhivarea prezentei proceduri se face conform prevederilor TEL-03.24 „Activitatea de arhivă în C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.”.

10.3.2. Arhivarea cererilor se va realiza electronic respectând prevederilor TEL-03.24 „Activitatea de arhivă în C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.”.

11 LISTA DE DIFUZARE

Document difuzat: Procedura Operațională

Denumire: Stabilirea termenelor de înaintare a cererilor de către unitățile gestionare și de transmitere a răspunsurilor de către centrele de dispecer cu autoritate de decizie

Cod: TEL-07.IV OP – DN/1073

Ediția I

Revizia 1

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
11.1.	Avizare	Original + Format electronic	Toate entitățile organizatorice ale CNTEE Transelectrica SA.	-	-	-	-
11.2.	Aplicare	Format electronic	Producători de energie electrică; Operatori de Distribuție; Operatorul de Transport și de Sistem; Clienți finali.			Data postării pe site	
11.3.	Informare		Producători de energie electrică; Operatori de Distribuție; Operatorul de Transport și de Sistem; Clienți finali.			Data postării pe site	

11.4.	Evidența	original	Director Direcția Management Integrat, Protocol, Coordonare Evenimente Interne și Externe.				
11.5.	Arhivare	E1 (copie martor)	Regimuri și Analiza Funcționării.				
11.6.	Alte scopuri	-					